

Lawaai: conflicten van plichten?

Michiel van Eeden

Technisch bureau van Eeden

Even voorstellen

- Technisch bureau van Eeden
  - Eenmans-onderneming
- Onderzoek geluid en trillingen
  - Arbeidsomstandigheden
  - Machinerichtlijn
  - Omgevingsrecht
  - Woningbouw

Overzicht

- Omvang problematiek en belang
- Relatie met veiligheid
- Arbeidshygiënische strategie →
- **Buy silent!**

Omvang problematiek

- 800.000 geregistreerde slechthorenden
- Lawaaidoofheid in top 5 beroepsziekten
- Circa 1.500 meldingen beroepsslecht-horendheid per jaar
- Sluipend en onomkeerbaar

Omvang problematiek

- Langer doorwerken: meer blootstelling en grotere kans op gehoorschade en sterkere effecten ouderdomsdoofheid → hogere inspanning preventie

Belang

- Slechter horen → minder goed sociaal functioneren
- Ook professioneel minder goed functioneren!

Belang

- Lawaai
  - Schaadt kwaliteit werk
vermoeiing, verlies concentratie, stress
- Slecht gehoor & gehoorbescherming:
  - Vergroot kans op missen van signalen
  - Grotere kans op misverstanden
- Invloed op veiligheid!

Vanzelfsprekend?

- Arbeidshygiënische strategie
- Gehoorbescherming nog steeds vaak beschouwd als de “oplossing”
- Aanpak aan de bron, anders zo dicht mogelijk bij de bron
- Alternatieve technieken, aanpassen gedrag en/of methoden → “frisse blik”

Bronbestrijding

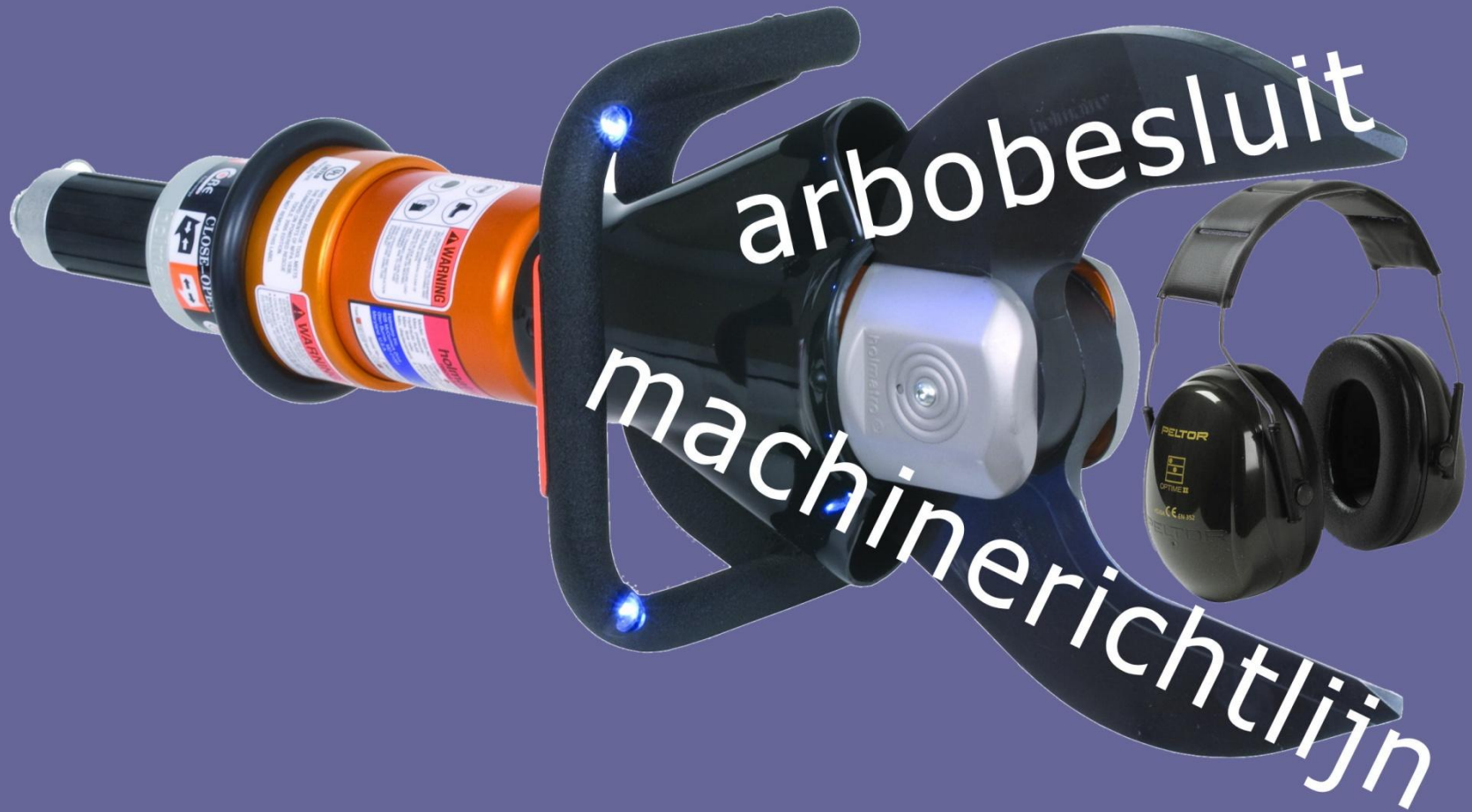
“Bij de bron” is ook:

- Aan de poort (bijvoorbeeld inkoop)
- Tijdens het ontwerp
(van machines, installaties, gebouw en/of proces)
- Mijn waarneming bij aanbestedingen:
afnemende aandacht voor geluid

Buy silent

- Machinerichtlijn geeft u recht op informatie, vraag er om!

In de tang

Handhaving en toezicht MR

- Wat betreft risico's door geluid:
- Inspectie SZW wordt niet door de politiek in staat gesteld haar toezicht en handhavende taak in deze uit te voeren
- De markt moet het doen: druk vanuit de koper / gebruiker is nodig

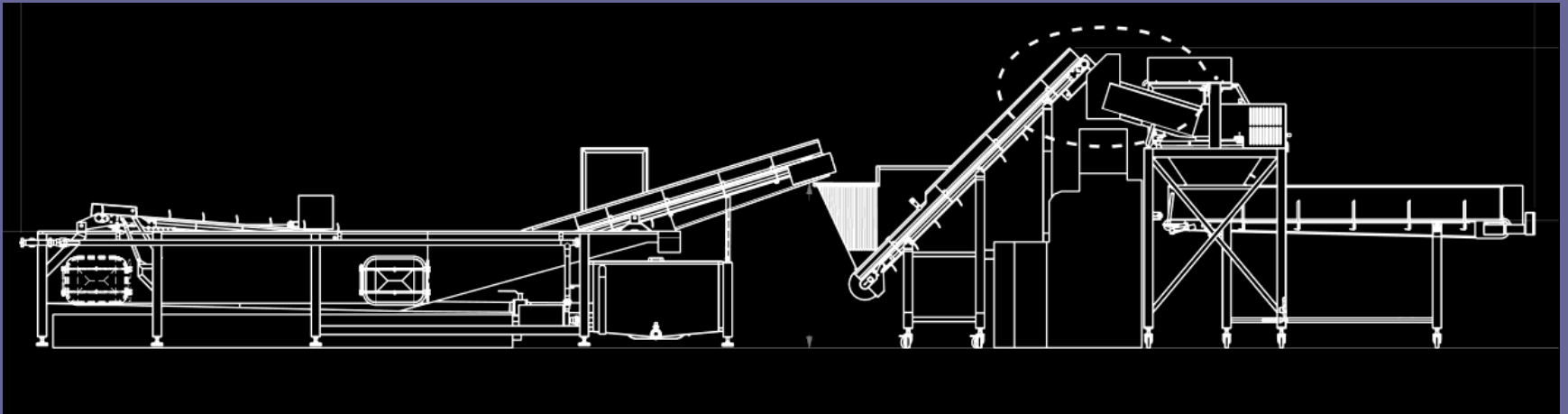
Machinerichtlijn

- Voldoen aan huidige stand der techniek ten aanzien van lawaaibeheersing
- Vermelding in gebruikershandleiding:
  - L_p op bedienplaats (emissiedruk)
indien $L_p > 70$ dB(A)
  - L_W indien $L_p > 80$ dB(A)

Stand der techniek

- Veel is onderzocht en gedocumenteerd
- ISO 11688 (stillere machines)
- ISO 11690 (stillere werkplaatsen)
- Vaak niet toegepast, vanwege onwetendheid of omdat er niet op tijd aandacht aan wordt besteed

Soms is bronbestrijding simpel

- Groenten was- en snijmachine
- Nabij snijmachine is val-geluid dominant

Soms levert het flink geld op

$L_{EX,8h} \pm 87 \text{ dB}$

Industrie: koeling perslucht

$L_{EX,8h}$ van ± 87 dB naar ± 80 dB

Persluchtkosten € 8.000 → € 6.000

Informatieplicht MR

- Nomad (EU) onderzoek 2012 naar vermelding van geluid in 1.500 handleidingen:
- 4% is helemaal in orde
- 16% voldoet enigszins -bruikbaar
- 45% wel informatie maar onvoldoende
- 35% deugt niet of vermeld niets

Beperkingen

Opmerking uit het veld: “Opgegeven geluidwaarden zijn niet representatief !”

- Emissieniveau is een *indicatie* van blootstelling voor betreffende werkzaamheid
- Ook als specificaties van geluid correct tot stand gekomen: onderling vergelijken is net iets belangrijker dan representativiteit

Noise test code

Om te kunnen vergelijken:

- Fabrikanten moeten op dezelfde wijze meten, daarom: noise test code
- Nog geen complete verzameling test codes beschikbaar, maar dat ontslaat fabrikant niet van verplichting

Onbruikbare specificatie

9.2.1 Specifications

Model FDUR208HEN-SA

Item		Model	FDUR208	
			FDUR208-A	
Nominal cooling capacity⁽¹⁾		W	5000	
Nominal heating capacity⁽¹⁾		W	5400	
Power source			1 Phase, 220/240V, 50Hz	
Operation data⁽³⁾	Cooling input	kW	2.09/2.21	
	Running current (Cooling)	A	9.8/9.8	
	Power factor (Cooling)	%	97/94	
	Heating input	kW	1.82/1.87	
	Running current (Heating)	A	8.5/8.2	
	Power factor (Heating)	%	97/95	
	Inrush current (L.R.A)	A	44	
	Noise level	dB(A)	52	Hi: 40 Lo: 36
Exterior dimensions				

???

Redelijke specificatie

Technische gegevens

Cilinderinhoud cm ³	50,2
Gewicht kg ¹⁾	5,6
Specifiek gewicht kg/kW	2,2
Vermogen kW/pk	2,6/3,5
Geluidsdruk niveau dB(A) ²⁾	103,0
Geluidsvermogen niveau dB(A) ²⁾	115,0
Trillingsniveau links/rechts m/s ² ³⁾	4,5/4,5

OK

Te ingewikkeld? Hoeft niet!

Example of Owners Manual/ DoC

STIHL®

Noise and Vibration Data

For further details on compliance with Vibration Directive 2002/44/EC see www.stihl.com/vib.

Sound pressure level L_{peq} to ISO 22868

MS 171:	99 dB(A)
MS 171 C:	99 dB(A)
MS 181:	98 dB(A)
MS 181 C:	98 dB(A)
MS 211:	99 dB(A)
MS 211 C:	99 dB(A)

Sound power level L_w to ISO 22868

MS 171:	112 dB(A)
MS 171 C:	112 dB(A)
MS 181:	111 dB(A)
MS 181 C:	111 dB(A)
MS 211:	112 dB(A)
MS 211 C:	112 dB(A)

Vibration measurement $a_{hv,eq}$ to ISO 22867

	Handle, left	Handle, right
MS 171:	4.0 m/s ²	4.5 m/s ²
MS 171 C:	3.9 m/s ²	4.0 m/s ²
MS 181:	4.0 m/s ²	3.5 m/s ²
MS 181 C:	4.0 m/s ²	3.5 m/s ²
MS 211:	3.5 m/s ²	3.2 m/s ²
MS 211 C:	2.9 m/s ²	3.1 m/s ²

The K-factor in accordance with Directive 2006/42/EC is 2.5 dB(A) for the sound pressure level and sound power level; the K-factor in accordance with Directive 2006/42/EC is 2.0 m/s² for the vibration measurement.

EC Declaration of Conformity

ANDREAS STIHL AG & Co. KG
Badstr. 115
D-71336 Waiblingen

confirms that the product described below

Category: Chainsaw
Make: STIHL
Model: MS 171
MS 171 C
MS 171 C-BE
MS 181
MS 181 C
MS 181 C-BE
MS 211
MS 211 C
MS 211 C-BE

Serial identification: 1139

Displacement
all MS 171: 31.8 cm³
all MS 181: 31.8 cm³
all MS 211: 35.2 cm³

conforms to the specifications of Directives 2006/42/EC, 2004/108/EC and 2000/14/EC and has been developed and manufactured in compliance with the following standards:

EN 12510
EN 60745
The measured sound power level is determined according to Directive 2000/14/EC, Annex V, using the ISO 9207 standard.

Measured sound power level

all MS 171:	112 dB(A)
all MS 181:	111 dB(A)
all MS 211:	112 dB(A)

Guaranteed sound power level

all MS 171:	114 dB(A)
all MS 181:	113 dB(A)
all MS 211:	114 dB(A)

The EC type examination was carried out by
DPLF
Deutsche Prüf- und Zertifizierungsstelle für Land- und Forsttechnik (NB 0363)
Max-Eyth-Weg 1
D-64823 Gross-Umstadt

Certification No.

all MS 171:	K-EG-2009/4442
all MS 181:	K-EG-2009/4446
all MS 211:	K-EG-2009/4444

Technical documents deposited at:

ANDREAS STIHL AG & Co. KG
Produktzulassung (Product Licensing)

The year of manufacture and serial number are applied to the product.

Done at Waiblingen, Germany

Thomas Elsner
Thomas Elsner
Director Group Product Management

5x dB for one model

What is the right noise?

Perfect confusion!!!

Owners Manual

EC Declarations of Conformity

3

Rol preventiemedeweker

- Bijvoorbeeld: inkoop ondersteunen en scherp houden
- Aandacht geven aan geluid bij plannen voor uitbreiding, verhuizing, aanpassing etc.

De effectiviteit van dit gereedschap is deels in uw handen: houd druk op de fabrikant

